

Český jazyk

Český jazyk	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanská • Kompetence digitální 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
Tematický celek - Obecné poučení o jazyku a řeči		
	Odliší pojem jazyk, řeč a mluva	jazykověda (lingvistika) mluvnice (gramatika) fonetika a fonologie ortoepie tvarosloví (morfologie) lexikologie syntax stylistika dialektologie
	Popíše jednu z hypotéz o vzniku lidské řeči	jazykověda (lingvistika) mluvnice (gramatika) fonetika a fonologie ortoepie tvarosloví (morfologie) lexikologie syntax stylistika dialektologie
	Podá základní nástin vývoje českého jazyka	jazykověda (lingvistika) mluvnice (gramatika) fonetika a fonologie ortoepie tvarosloví (morfologie) lexikologie syntax stylistika dialektologie

Český jazyk	1. ročník	
		styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení
	Vyjmenuje 5 základních funkcí jazyka	jazykověda (lingvistika) mluvnice (gramatika) fonetika a fonologie ortoepie tvarosloví (morfologie) lexikologie syntax stylistika dialektologie styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení
	Pojmenuje základní jazykovědné disciplíny českým i cizím termínem, postihne jejich předmět, prokáže porozumění vztahům mezi nimi	jazykověda (lingvistika) mluvnice (gramatika) fonetika a fonologie ortoepie tvarosloví (morfologie) lexikologie syntax stylistika dialektologie styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení
Tematický celek - Dělení jazyků; původ a vývoj češtiny		
při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a	S jistotou přiřazuje evropské jazyky k jazykovým rodinám	jazyk: indoevropský a ugrofinský

Český jazyk	1. ročník	
vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence		jazyky: slovanské (západní, východní, jižní), germánské a románské staroslověnština cyrilice a hlaholice azbuka latinka pravopis: primitivní, spřežkový, diakritický a bratrský J. Hus a nabodeníčko
při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Objasní vztahy mezi praslovanštinou, staroslověnštinou a současnými slovanskými jazyky	jazyk: indoevropský a ugrofinský jazyky: slovanské (západní, východní, jižní), germánské a románské staroslověnština cyrilice a hlaholice azbuka latinka pravopis: primitivní, spřežkový, diakritický a bratrský J. Hus a nabodeníčko
při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Vnímá jazyk jako vyvíjející se organismus – datuje a vysvětlí vznik ř, h a ů v češtině, objasní problematiku duálu, jednoduchých minulých časů a předminulého času	jazyk: indoevropský a ugrofinský jazyky: slovanské (západní, východní, jižní), germánské a románské staroslověnština cyrilice a hlaholice azbuka latinka pravopis: primitivní, spřežkový, diakritický a bratrský J. Hus a nabodeníčko
při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Vyjmenuje a stručně charakterizuje etapy vývoje českých pravopisných systémů	jazyk: indoevropský a ugrofinský jazyky: slovanské (západní, východní, jižní), germánské a románské staroslověnština cyrilice a hlaholice azbuka latinka pravopis: primitivní, spřežkový, diakritický a bratrský J. Hus a nabodeníčko
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	Na příkladech odliší základní typy českých pravopisů v historii	jazyk: indoevropský a ugrofinský jazyky: slovanské (západní, východní, jižní), germánské a románské staroslověnština cyrilice a hlaholice azbuka

Český jazyk	1. ročník	
		latinka pravopis: primitivní, spřežkový, diakritický a bratrský J. Hus a nabodeničko
Tematický celek - Úvod do stylistiky		
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty rozdělí umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	Vysvětlí základní pojmy stylistiky	sloh (styl) funkční styly: prostěsdělovací, publicistický, umělecký, řečnický, administrativní a odborný slohové postupy a útvary slohotvorní činitelé
pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty rozdělí umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým	Objasní rozdíly ve využití jednotlivých funkčních stylů v závislosti na situaci, prostředí, účelu textu atd.	sloh (styl) funkční styly: prostěsdělovací, publicistický, umělecký, řečnický, administrativní a odborný slohové postupy a útvary slohotvorní činitelé
Tematický celek - Styl prostě-sdělovací (I): vypravování		
objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí	Shrne základní znaky tohoto stylu	styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení
rozdělí a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Charakterizuje vyprávěcí slohový postup a slohový útvar vypravování	styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení
rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Uplatní vyprávěcí slohový postup při psaní vlastního textu, zvl. vypravování	styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení
Tematický celek - Zvuková stránka jazyka		
v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a	Objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí	systém českých hlásek

Český jazyk	1. ročník	
pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	jejich praktické využití	foném znělost párové a nepárové souhlásky spodoba znělosti
v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	Na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti	systém českých hlásek foném znělost párové a nepárové souhlásky spodoba znělosti
Tematický celek - Grafická stránka jazyka		
v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	Prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	jazykověda (lingvistika) mluvnice (gramatika) fonetika a fonologie ortoepie tvarosloví (morfologie) lexikologie syntax stylistika dialektologie
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu		
Tematický celek - Stratifikace češtiny		
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Vyjmenuje vrstvy národního jazyka	český jazyk spisovný: knižní, neutrální a hovorový český jazyk nespisovný: obecná čeština, slang, nářečí (interdialekt) a argot
v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny		
odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací	Objasní vznik a zánik zeměpisných nářečí	český jazyk spisovný: knižní, neutrální a hovorový český jazyk nespisovný: obecná čeština, slang, nářečí (interdialekt) a argot
v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny		
Tematický celek - Styl prostě-sdělovací (II): popis a charakteristika		
v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	Popíše slohové útvary popis, charakteristika a líčení a jejich odlišnosti	styl prostě-sdělovací vypravování zápletka a děj přímá a nepřímá řeč popis charakteristika přímá a nepřímá líčení